
Istungidokument

B9-0514/2022

21.11.2022

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

komisjoni avalduse alusel

vastavalt kodukorra artikli 132 lõikele 2

loomakasvatuse ja suurkiskjate kaitse kohta Euroopas
(2022/2952(RSP))

Alessandro Panza, Marco Campomenosi, Massimo Casanova, Angelo Ciocca, Paola Ghidoni, Roman Haider, Gilles Lebreton, Elena Lizzi, Georg Mayer, Thierry Mariani
fraktsiooni ID nimel

B9-0514/2022

**Euroopa Parlamendi resolutsioon loomakasvatuse ja suurkiskjate kaitse kohta
Euroopas
(2022/2952(RSP))**

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse komisjoni 20. mai 2020. aasta teatist „ELi elurikkuse strateegia aastani 2030. Toome looduse oma ellu tagasi“ (COM(2020)0380),
  - võttes arvesse oma 15. novembri 2017. aasta resolutsiooni loodust, rahvast ja majandust käsitleva tegevuskava kohta¹,
  - võttes arvesse oma 9. juuni 2021. aasta resolutsiooni ELi elurikkuse strateegia kohta aastani 2030: toome looduse oma ellu tagasi²,
  - võttes arvesse nõukogu 21. mai 1992. aasta direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta³ (elupaikade direktiiv),
  - võttes arvesse Berni konventsiooni Euroopa flora ja fauna ning nende kasvu- ja elupaikade kaitse kohta⁴ (Berni konventsioon),
  - võttes arvesse kodukorra artikli 132 lõiget 2,
- A. arvestades, et mõned elupaikade direktiivi alusel erikaitset vajavad liigid, eelkõige hundid ja teised suurkiskjad, on mõnes Euroopa piirkonnas, eriti Alpides, saavutanud soodsa kaitsestaatus ja nende populatsioonide suurus on kasvanud, mis toob kaasa rohkem konflikte inimtegevusega, eriti loomakasvatusega;
- B. arvestades, et hundid on väga liikuva elulaadiga ja liiguvad piirkondadest, kus nende kaitsestaatus on soodne, piirkondadesse, kus nad liigitatakse endiselt ranget kaitset vajavateks loomadeks, mistõttu on äärmiselt raske võtta meetmeid maaelanikkonna ja nende koduloomade kaitseks; arvestades, et see kehtib vähemal määral ka muude suurkiskjate liikide kohta;
- C. arvestades, et eriti mägi- ja hõredalt asustatud piirkondades seab huntide ja teiste suurkiskjate arvukuse suurenemine ohtu koduloomad, eelkõige karjamaal peetavad ja vabakarjatatavad koduloomad, samas kui tihedama asustusega maapiirkondades võib huntide ja suurkiskjate olemasolu negatiivselt mõjuda nii traditsioonilise põllumajanduse kui ka turismi kestlikule arengule;
- D. arvestades, et kooseksisteerimisega kaasnevate konfliktide vältimiseks võetavad ennetusmeetmed ei ole osutunud piisavalt tulemuslikuks, neil on oluline mõju

---

¹ ELT C 356, 4.10.2018, lk 38.

² ELT C 67, 8.2.2022, lk 25.

³ EÜT L 206, 22.7.1992, lk 7.

⁴ EÜT L 38, 10.2.1982, lk 3.

maastikule ja keskkonnale ning need eeldavad ülemääraseid eelarvelisi kulukohustusi; arvestades, et sageli ei saavutata hüvitismaksetega kantud kahju täielikku hüvitamist, mis tähendab, et huntide ja teiste suurkiskjate olemasolu mõjub mõnes piirkonnas negatiivselt põllumajanduse elujõulisusele;

- E. arvestades, et Euroopas makstakse suurkiskjate tekitatud kahju eest aastas ligikaudu 28,5 miljonit eurot hüvitist; arvestades, et aastatel 2005–2012 oli keskmine iga-aastane hüvitiskulu ühe looma kohta 2400 eurot huntide tekitatud kahju puhul; arvestades, et huntide arvu reguleerimata kasv võib põhjustada maa- ja mägipiirkondade hülgamist, mis on vastuolus ELi ühtekuuluvuspoliitika eesmärkidega;
- F. arvestades, et 88 miljonit eurot on juba kulutatud projektidele, mis keskenduvad suurkiskjate tekitatud kahjude leevendamise meetmetele programmi LIFE kaudu, ning veel 36 miljonit eurot on eraldatud käimasolevatele projektidele, kusjuures enamasti ilma selge teabeta kõnealuste meetmete tõhususe ja nende rakendamiseks tehtud jõupingutuste kohta, mis muudab nende edukuse hindamise keeruliseks⁵;
- G. arvestades, et aastatel 2012–2016 oli Mandri-Euroopas 17 000 hunt; arvestades, et suurkiskjate taasasustamispiirkonnad kattuvad üha enam traditsiooniliste karjatamisalade ja Alpi karjamaadega, mida kasutatakse kariloomade pidamiseks;
- H. arvestades, et 50 % kõigist Mandri-Euroopa lammastest elab vähemalt ühe suurkiskjaliigi elupaiga lähedal;
- I. arvestades, et Alpi traditsioonilisi karjamaid ja karjatamissüsteeme hüljatakse üha sagedamini, kuna karjakasvatusega suurkiskjaliikide läheduses kaasneb majanduslik oht ja oht inimestele; arvestades, et suurkiskjate rünnakute tagajärjel põllumajandus- ja koduloomade kadumine ei põhjusta mitte ainult majanduslikku kahju põllumajandustootjatele ja tõuaretajatele, vaid toob kaasa ka märkimisväärseid emotsionaalseid ja psühholoogilisi tagajärgi nende omanikele ning kujutab endast ohtu elurikkusele tervikuna, kuna vastuseks tuleb teha maa üle pidevat hüdrogeoloogilist järelevalvet;
- J. arvestades, et suurkiskjate esinemine tihedalt asustatud ja linnapiirkondades avaldab põllumajandusloomadele suurt otsesest ja kaudset mõju, kuna mõned kiskjate liigid võivad läbida pikki vahemaid ja koduloomade tihedus nendes piirkondades on väga suur;
- K. arvestades, et suurkiskjad, kes taasasustavad tühje elupaiku, ei näita inimeste või asulate suhtes üles ettevaatlikkust ega kartlikkust ning tungivad pidevalt loomade elupaikadesse ja asustatud aladele;
- L. arvestades, et hübriidhuntide (huntkoerte) probleemi ei ole piisavalt arvesse võetud, kuna sellel on rasked tagajärjed *Canis lupus*'e liigile ja selle bioomile ning see

---

⁵ Oliveira, T. jt. „The contribution of the LIFE program to mitigating damages caused by large carnivores in Europe“ (Programmi LIFE panus suurkiskjate tekitatud kahju leevendamisel Euroopas), *Global Ecology and Conservation*, kd 31, 2021, kättesaadav aadressil <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S2351989421003656>

kahjustab seniseid sotsiaal-majanduslikke jõupingutusi selle kaitsmiseks;

1. rõhutab vajadust muuta huntide ja suurkiskjatega seotud paradigmat ning teha selgeks, et esikohal on tõuaretajad ja kariloomade kaitse;
2. kutsub komisjoni üles tunnistama, et huntide ja teiste suurkiskjate kaitsestaatus on nüüd soodne mitmes ELi piirkonnas, kus nad liigitatakse endiselt ranget kaitset vajavateks loomadeks; kutsub komisjoni üles tegema nõukogule ettepaneku viia teatavad liigid elupaikade direktiivi IV lisast üle V lisasse, niipea kui nende kaitsestaatus on soodne, kuna see on ainus viis edendada nende tugevat, elujõulist ja pikaajalist inimestega kooseksisteerimist;
3. kutsub liikmesriike üles tunnistama vajadust kaasata aktiivsemalt piirkondlikke ja kohalikke osalejaid, nagu tõuaretajad, veterinaararstid ja jahimeeste organisatsioonid, kui soodne staatus on saavutatud, ning edendama koostööd piirkondade vahel ja piiriülesel tasandil, võimaldades vajalikku paindlikkust, et teatavates piirkondades saaks võtta konkreetseid meetmeid, mille abil saab tõhusalt lahendada kooseksisteerimise konflikte, sealhulgas suurkiskjate populatsiooni kontroll; väljendab heameelt asjaolu üle, et Berni konventsiooni alalise komitee 42. kohtumise päevakorda lisati punkt „Muudatusettepanek: Hundi (*Canis lupus*) üleviimine konventsiooni II liitest väiksemat kaitset pakkuvasse III liitesse“; rõhutab, et hundi kaitsestaatus üleeuroopalisel tasandil õigustab kaitsestaatus alandamist ja sellest tulenevalt esitatud muudatuse vastuvõtmist;
4. rõhutab, et ennetusmeetmed, sealhulgas tarad ja valvekoerad, ei anna piisavaid tulemusi rünnakute asjakohase ärahoidmise ja kariloomade kaitse tagamisel; märgib lisaks, et need on kallid ning avaldavad olulist mõju maastikele ja biosfääriledele;
5. palub liikmesriikidel võtta konkreetseid meetmeid, et kindlustada maapiirkondade ja kohaliku loomakasvatuse kestlik areng, eriti mis puudutab selliseid traditsioonilisi põllumajandustavasid nagu karjakasvatus; juhib tähelepanu sellele, et mägipiirkondade põllumajandusettevõtted on väikesed ja seisavad silmitsi suurte lisakuludega, kuid neid tuleb kaitsta ja julgustada, kuna need aitavad säilitada mägimaastikke ja kaitsta elurikkust, vältides nii nende piirkondade rahvastikukadu;
6. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles arvestama, et suurkiskjate rünnakute tagajärjel koduloomade kaotuse eest makstav rahaline hüvitis, ehkki see on oluline tõuaretajate majanduslikuks püsijäämiseks, ei saa kompenseerida loomade heaolu vähenemist haavade, tiinuse katkemise, viljakuse vähenemise ja karja terviklikkuse vähenemise näol või sellega kaasnevat mõju inimeste, sealhulgas nii tõuaretajate kui ka elanikkonna heaolule, kes arvukate suurkiskjatega piirkondades võivad tunda end nende loomade rünnakute kartuses ebakindlalt;
7. nõuab maksumaksjate raha võimalikult arukat kasutamist ja peab vajalikuks taotlema Euroopa Kontrollikojalt kiiresti eriaruannet kõigi huntide ja suurkiskjate probleemi käsitlevate programmide tõhususe kohta;
8. kutsub liikmesriike üles otsustavate meetmete ja konkreetsete lahenduste abil aktiivselt kaitsma ja säilitama karjakasvatuse mudelit ja karjakasvatajate eluviisi;
9. kutsub liikmesriike üles võtma arvesse mõju, mida kiskjapopulatsioonide pidevad ja

sagenevad rünnakud võivad avaldada maakogukondadele, maaturismile ja maapiirkondade taaselustamisele; nõuab lisaks, et tagataks konkreetsete meetmete võtmine, et pöörata ümber laastav mõju, mis sellel on juba olnud ja võib jätkuda maa hülgamise ja potentsiaalsete noorte põllumajandustootjate põllumajandussektorisse sisenemise mittesoodustamise mõttes;

10. kutsub kõiki asjaosalisi üles võtma arvesse mõju, mida kiskjate rünnakud võivad avaldada inimeste psühholoogilisele tervisele ja üldisele heaolule, sealhulgas inimohvrid, vigastused, sissetuleku kaotus ning suuremad tööjõu- ja materjalikulud;
11. kutsub kõiki asjaosalisi üles tegema kindlaks piisavad rahastamisvõimalused väljaspool ühist põllumajanduspoliitikat, et tagada suurkiskjate ja loomakasvatuse koeksisteerimine ning seda reguleerida;
12. kutsub komisjoni ja liikmesriike üles kaaluma konkreetse lahendusena teatavate ulukiliikide üleviimist elupaikade direktiivi IV lisast V lissasse, nii et nende suhtes kehtestataks kaitsekorraldusmeetmed;
13. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon komisjonile ja nõukogule.